

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus jättis rahuldamata Aap Velsi kaitsja määruskaebuse süüdistatava vahi alt vabastamiseks

Riigikohus jättis rahuldamata Aap Velsi kaitsja määruskaebuse süüdistatava vahi alt vabastamiseks

7. veebruar 2019

Riigikohtu kriminaalkolleegium nõustus Tallinna ringkonnakohtu 2018. aasta 29. juuni ja Harju maakohtu 5. juuni määrusega selles, et Aap Velsi vahistus ja talle seatud suhtlemispiirangud on praegu veel proportsionaalsed, jättes seega Aap Velsi kaitsja esitatud määruskaebuse rahuldamata. Kolleegiumi hinnangul on Aap Velsi vahistus endiselt põhjendatud, sest süüdistatava puhul esineb erakordselt suur uute kuritegude toimepanemise oht.

Analüüsidest vahistuse võimalikku lubatud kestust, selgitas riigikohtu kriminaalkolleegium, et ei ole võimalik rääkida proportsionaalse vahistuse kindlapiirilistest ajalitest raamidest. Kolleegiumi sõnul tuleb hinnata vahistuse proportsionaalsust alati konkreetse kohtuasja asjaolusid arvestades. Nii tuleb pikaajalise vahistuse proportsionaalsuse hindamisel kõigepealt analüüsida vahistamisaluse jätkuvat olemasolu ehk seda, kas esineb uute kuritegude toimepanemise või pakkumineku oht. Seejärel tuleb vaagida, kui aktiivselt ja ilma põhjendamatute viivitusteta on riik kriminaalmenetlust menetlenud, arvestades kriminaalasja keerukust ja mahukust, ning ka seda, kas kriminaalmenetluse venimist on tinginud süüdistatava ja/või tema kaitsja käitumine.

Aap Velsi vahistamisaluseid hinnates nõustus kolleegium maa- ja ringkonnakohtu järeldusega, et tema puhul on erakordselt suur uute kuritegude toimepanemise oht. Süüdistuse järgi kuulub Aap Vels kuritegelikku ühendusse ning sellist kuuluvust võib kohtu hinnangul pidada niinimetatud elustiilikuriteoks, mille jätkuva toimepanemise oht on tavapärasest suurem. Samuti on kolleegiumi hinnangul põhjendatud kohtute seisukoht, et Aap Velsi puhul esineb keskmisest suurem õigusemõistmisevastaste kuritegude toimepanemise oht. Kohtud on nimelt tuvastanud, et Aap Vels on nii kohtueelses- kui ka kohtumenetluses püüdnud mõjutada nii võimalikku tunnistajat, kannatanut kui ka kaassüüdistatavat.

Kolleegiumi hinnangul viis prokuratuur kohtueelse menetluse läbi kiiresti ning ka maakohus on menetlenud kaasust piisava kiirusega. Samas nentis kolleegium, et olukord, kus prokuratuuri esindab lisaks kõnealusele kohtumenetlusele sama prokurör veel mitmes keerulises ja ajamahukas kohtuasjas, ei viita menetluse kõige efektiivsemale läbiviimisele. Samuti soodustas kolleegiumi hinnangul menetluse pikendamist asjaolu, et ühel juhul kulus advokatuuril riigi õigusabi korras advokaadi määramiseks poolteist kuud. Menetluse venimise peamise põhjusena näeb kolleegium aga siiski kaitsjaid ja süüdistatavaid, kes on koordineeritult kuritarvitanud enda menetlusõigusi. Näiteks on süüdistatavad loobunud kokkuleppelistest kaitsjatest vahetult enne istungite algust, üks süüdistatav ei ilmunud kohtuistungile ning korduvalt on taotletud ka varem lepitud istungiaegade muutmist.

Ehkki kolleegium leidis, et Aap Velsi vahistamine ning talle seatud suhtlemispiirangud on praegu veel

põhjendatud ning proportsionaalsed, märkis kolleegium samas, et Aap Velsi vahistamine võib muutuda lubamatuks ja seda isegi juhul, kui on olemas vahistamisalused ehk uute kuritegude toimepanemise või pakkuminekku oht. Sellisel juhul peab kohus kaaluma vahi all pidamise asendamist mõne kergemaliigilise piirangu, näiteks elektroonilise valvega.

MÄÄRUS [1]

Susann Kivi

Riigikohtu pressiesindaja

+372 533 39846

susann [dot] kivi[®]riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-jattis-rahuldamata-aap-velsi-kaitsja-maaruskaebuse-suudistatava-vahi-alt>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=1-16-2411/677>